

تفاهمنامه همکاری

بین

وزارت امور شهدا و معلولین

و

پوهنتون خصوصی هیواد

حمل ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۱	.....	مقدمه:
۲	.....	هدف:
۲	.....	مقاصد این سند:
۲	.....	مسئولیت های طرفین:
۲	.....	ماده اول: مسئولیت های وزارت امور شهدا و معلولین
۳	.....	ماده دوم: مسئولیت های پوهنتون خصوصی هیواد
۳	.....	ماده سوم: زمان اعتبار این تفاهم نامه
۳	.....	ماده چهارم: هماهنگی
۳	.....	ماده پنجم: حل موارد اختلافی
۳	.....	ماده ششم: فسخ تفاهمنامه
۴	.....	ماده هفتم: زبان مورد اعتبار

مقدمه:

چهار دهه بحران و جنگ های ویرانگر پیامد های ناگوار اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی را در کشور ما به جا گذاشته است، در پهلوی ویرانگری های مختلف، جمعیت قابل ملاحظه ای از مردم افغانستان را شهید و معلول نموده است. هرچند کارهای زیادی در زمینه انجام شده است؛ ولی با آنهم اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا جمعیت فراموش شده ای هستند، که هنوز کارهای متناسب به ظرفیت، توانمندی، شمولیت اجتماعی، خودکفایی اقتصادی و تأمین حقوق بشری شان به صورت فراگیر و همه شمول صورت نگرفته؛ و این امر باعث به وجود آمدن چالش های متعدد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در کشور شده است. پاسخگویی به نیازمندی ها و تأمین حقوق بشری اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا کار یک نهاد و سازمان نبوده، بلکه وظیفه همگان می باشد؛ زیرا معلولیت پدیده همه شمول و فراگیر بوده و همه مسؤلیت داریم تا زمینه ها و فرصت های خودکفایی و شمولیت مؤثر آنان را در جامعه از طرق مختلف مهیا سازیم تا باشد که اشخاص دارای معلولیت مانند سایر شهروندان از حقوق و امتیازات یکسان و برابر مستفید شده و همچنان سهم خویش را در آبادانی کشور و جامعه ایفا نمایند.

برای خودکفایی، شمولیت اجتماعی، شناسایی چالش ها و مشکلات، نظارت و ارزیابی دقیق از تطبیق برنامه ها، تهیه و ارایه گزارش از عرصه معلولیت، پیشکش راه حل ها و راهکارهای مناسب، ایجاد هماهنگی های مؤثر و همکاری نهادها و تدارک امکانات مالی جهت تأمین حقوق بشری و مدنی اشخاص دارای معلولیت و همچنان تطبیق قوانین و تعهدات ملی و بین المللی ذیل:

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان بخصوص مواد ۵۳ و ۲۴ آن
۲. استراتژی مصونیت اجتماعی استراتژی انکشاف ملی افغانستان
۳. قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت
۴. برنامه عمل ملی اشخاص دارای معلولیت
۵. اعلامیه جهانی حقوق بشر
۶. کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی
۷. کنوانسیون بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۸. کنوانسیون منع تبعیض (استخدام و اشتغال) و بقیه اسناد بین المللی معتبر و ذیربط
۹. کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت

را که جمهوری اسلامی افغانستان در راستای بهبود وضعیت زندگی اشخاص دارای معلولیت و شمولیت آنان در جامعه به آنها متعهد می باشد، به صورت همگانی اجرا نماییم. تطبیق قوانین ملی و تعهدات بین المللی جمهوری اسلامی افغانستان برای بهره مند شدن اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا از حقوق شان، نیازمند هماهنگی ها و همکاری های بیشتر همه نهادهای دولتی و غیردولتی می باشد.

بناء وزارت امور شهدا و معلولین و پوهنتون خصوصی هیواد با حمایه مالی بنیاد خیریه شاهین جهت نیل به اهداف، مقاصد و اجرای تعهدات قانونی ملی و بین المللی و ادای مسؤلیت اجتماعی شان این سند را بعنوان بستر تفاهم و همکاری عقد می نمایند.

^۱ دولت به منظور تنظیم خدمات طبی و مساعدت مالی برای بازماندگان شهداء و مفقودین و برای بازتوانی معلولین و سهم گیری فعال آنان در جامعه مطابق به احکام قانون، تدابیر لازم اتخاذ می نماید. دولت حقوق متقاعدین را تضمین نموده، برای کهنسالان، زنان بی سرپرست معلولین و ایتم بی بضاعت مطابق به احکام قانون کمک لازم به عمل می آورد.

^۲ هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است.

اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و وجایب مساوی می باشند

هدف:

هدف این سند فراهم سازی زمینه ها و فرصت های لازم در بخش تحصیلات عالی برای ارتقاء سطح دانش افراد دارای معلولیت و خانواده های شهدا میباشد.

مقاصد این سند:

- ادغام اشخاص دارای معلولیت در عرصه های اجتماعی، سیاسی، تحصیلی و علمی
- حمایت از برنامه های خود کفایی اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا
- داد خواهی از حقوق اشخاص دارای معلولیت.
- مشارکت در انکشاف علمی و فرهنگی کشور مخصوصاً ورثه شهدا و معلولین.
- فرهنگ سازی برای ایجاد همکاری و هماهنگی بین نهادهای دولتی و خصوصی در عرصه های مختلف.
- ایجاد بستر مناسب برای نشر عادلانه خدمات علمی و فرهنگی.

بناءً این تفاهمنامه نیز مرتبط به برخی از اهداف آرزو مندی ها و مکلفیت های وزارت امور شهدا و معلولین که منبهد به نام طرف اول تفاهمنامه نامیده میشود و پوهنتون خصوصی هیواد که به نام طرف دوم نامیده میشود، بخاطر تطبیق برنامه های مربوط که حقوق اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا را حمایت و مشکلات شان را حل مینماید عملی میگردد، به موارد ذیل موافقت صورت گرفته است.

مسئولیت های طرفین:

وزارت امور شهدا و معلولین و پوهنتون خصوصی هیواد موافقه دارند تا در موارد آتی جهت پاسخگویی به نیازمندی ها و تأمین حقوق بشری اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا زیر چتر یک مکانیزم هماهنگ، دوامدار و به اساس نیاز سنجی با هم همکاری نمایند:

ماده اول: مسئولیت های وزارت امور شهدا و معلولین

۱. جمع آوری اسناد، تشخیص افراد مستحق و معرفی آن ها به طرف دوم تفاهمنامه؛
۲. تدویر جلسات، جهت حفظ و تقویت هماهنگی، راجع به همکاری های دو جانبه؛
۳. رجعت دهی افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا غرض دریافت خدمات لازم و مرتبط؛
۴. آگاهی دهی از حقوق اسلامی و بشری اشخاص دارای معلولیت و ورثه شهدا طبق قوانین نافذه، تعهدات و میثاق های جهانی در عرصه معلولیت؛
۵. بازتاب و انعکاس نتایج ملموس از بابت حمایت ها و همکاری های طرف دوم تفاهمنامه به سطح ملی؛
۶. تشویق، تمجید و تقدیر مسئولین طرف دوم تفاهمنامه توسط مقامات ذیصلاح طرف اول تفاهمنامه؛

ماده دوم: مسئولیت های پوهنتون خصوصی هیواد

طرف دوم این تفاهمنامه، متعهد به موارد ذیل میباشد:

۱. اهداء ۳۰۰ بورسیه تحصیلی رایگان برای خانواده های شهدا و معلولین معرفی شده از طرف اول، درسمستر بهاری سال ۱۴۰۰ خورشیدی.
۲. ارائه خدمات تحصیلی مطابق شرایط پوهنتون هیواد درسه تایم درسی در پوهنحی های (حقوق وعلوم سیاسی، اقتصاد و کامپیوترساینس) و در ساعات مصوب شورای علمی پوهنتون.
۳. ارائه خدمات تحصیلی مطابق با انتظارات و لوایح وزارت تحصیلات عالی؛
۴. فیس تحصیلی سمستروار رایگان بوده اما فیس امتحانات و داخله بدوش محصلین میباشد؛
۵. ثبت نام محصلین مطابق نورم پوهنتون؛
۶. در صورت که کادرهای علمی واجدین شرایط طرف اول علاقه مند به تدریس باشد به آنها اولویت داده میشود؛
۷. افرادی که از تخفیف های مندرج این تفاهمنامه مستفید میگردند از تخفیف های که توسط طرف دوم برای سایر اشخاص وضع می گردد نیز مستفید می گردد؛
۸. هزینه ناکامی مکرر محصل معرفی شده و گذراندن مجدد درسهها و یا یک سمستر یا بیشتر، خارج از این قرارداد است.

ماده سوم: زمان اعتبار این تفاهم نامه

۱. زمان برای تطبیق مندرجات و اعتبار تفاهمنامه مدت یک دوره مکمل تحصیلی میباشد. (محصلین معرفی شده در طول دوره تحصیلی شان الی ختم از امتیازات این سند مستفید میگردند).
۲. این تفاهمنامه بعد از تکمیل هر دوره تحصیلی در صورت توافق جانبین قابل تمدید و به امضای طرفین میرسد.

ماده چهارم: هماهنگی

غرض تطبیق بهتر مواد مندرج این تفاهمنامه هر دوطرف یک تن را به صفت هماهنگ کننده تعیین و معرفی می نماید هر دو مسئول هماهنگ کننده حسب ضرورت به منظور تطبیق بهتر تفاهمنامه جلسات نوبتی برگزار می نمایند، و از پیشرفت کار به مقامات و مسئولین مربوطه شان گزارش ارایه می نمایند.

ماده پنجم: حل موارد اختلافی

هر نوع منازعه و یا مطالبه خارج از محتوای تفاهمنامه و یا نقض این تفاهمنامه، در صورتیکه از طریق مذاکره مستقیم طرفین حل نگردد، به قوانین نافذه مراجعه گردد.

ماده ششم: فسخ تفاهمنامه

این تفاهمنامه بعد از امضاء توسط طرفین مرعی الاجراً بوده میتواند. هر یک از طرفین با ارسال اطلاعیه کتبی در خلال سی روز و ترجیحاً در اول سمستر تحصیلی، به جانب مقابل با ارائه دلایل مقنع، به فسخ تفاهمنامه متذکره اقدام نماید.

ماده هفتم: زبان مورد اعتبار

این تفاهمنامه به یکی از زبان های رسمی ملی (پشتو و یا دری) تحریر گردیده است. در صورت بروز هر نوع تنازع و یا هم عدم تفاهم، به تفسیر متن پرداخته خواهد شد.

پوهنتون خصوصی هیواد

اسم: عطا محمد هلوک
وظیفه: رئیس اجرایی پوهنتون هیواد

وزارت امور شهدا و معلولین

اسم: صبری اندر
وظیفه: معین برنامه ها و هماهنگی

